

XIV edycja Konkursu Pielęgniarka/Pielęgniarz Roku

temat przewodni:

Innowacje Roku 2018 w zakresie poprawy jakości opieki pielęgniarskiej

Tytuł projektu: Akademia Diabetyka

Lider Zespołu: Alicja Nowik

[imię i nazwisko]

Członkowie Zespołu:* Wioletta Sadkowska

[imiona i nazwiska]

Opis projektu:

Akademia Diabetyka to całościowa opieka diabetologiczna nad pacjentem z Cukrzycą typu 2, nowo zdiagnozowanym lub z wieloletnim wywiadem chorobowym. Nowo zdiagnozowany pacjent otrzymuje oprzyrządowanie niezbędne do monitorowania glikemii, edukowany jest na temat obsługi glukometru, a także pena jeśli włączana jest insulina. Pacjent w kolejnych etapach spotkań z edukatorem w cukrzycy / pielęgniarka wprowadzany jest w zagadnienia oraz terminologię związaną z samoopieką. Edukacja dotyczy diety, zaleceń aktywności fizycznej, powikłań oraz doskonalenie by pacjent posiadał umiejętność wykorzystania pozyskanej wiedzy w praktyce. Wyznaczane są terminy kolejnych wizyt u edukatora / pielęgniarki. W razie konieczności w gabinecie zabiegowym wymieniane są na nowe zepsute glukometry oraz peny do insuliny, wydawane są opaski na rękę dla diabetyków materiały edukacyjne. Kontrola nad procesem samoopieki oraz kontrola glikemii odbywa się poprzez sczytywanie wyników z glukometru do systemu GlucoControl w systemie komputerowym a następnie drukowane i przekazywane pacjentowi oraz lekarzowi prowadzącemu. W ramach Akademii Diabetyka odbywają się cykliczne spotkania pacjentów ze specjalistami diabetologii: lekarzami, pielęgniarkami, diabetykami, fizjoterapeutami, ratownikami medycznymi na których pacjenci są uczeni elementów samoopieki oraz jej istoty, doboru produktów spożywczych w diecie, znaczenia aktywności fizycznej w życiu diabetyka a także wiele innych ważnych tematów związanych z diabetologią oraz życia z Cukrzycą. Organizowane są również spotkania na świeżym powietrzu min. Majówka na której pacjenci są motywowani do podejmowania aktywności fizycznej, która jest nieodłącznym elementem leczenia pacjentów z Cukrzycą. Organizowane są również wyjazdy integracyjne . 09 .2018 r. Wyjazd do Gołdapi (grota solna, tężnie solankowe, wycieczka do Safari na którym zorganizowano ognisko dla uczestników wycieczki.

W ramach Akademii Diabetyka pacjenci należący do porani Lekarza Rodzinnego Olmedica w Olecku mają możliwość nieodpłatnego wykonania badania glikemii przygodnej z krwi włóścinkowej przy pomocy glukometru.

Cukrzyca, która jest nazywana epidemią XXI wieku dotyka coraz większą ilość populacji. Pacjenci wielokrotnie nie są świadomi choroby oraz nie posiadają wystarczającej wiedzy i umiejętności by właściwie monitorować oraz prowadzić proces samoopieki. Akademia Diabetyka nie tylko dostarcza niezbędnej wiedzy na temat choroby, ale także zabezpiecza pacjentów w niezbędny sprzęt do monitorowania glikemii, co służy skutecznej kontroli i obserwacji choroby oraz poprawia jakość życia.

Celem Akademii Diabetyka jest ułatwienie dostępu pacjentom z Cukrzycą do oprzyrządowania niezbędnego do prowadzenia samokontroli, nauczanie pacjentów życia z chorobą, monitorowanie procesu samoopieki, mobilizowanie pacjentów do systematyczności działań, które zmniejszą ilość powikłań, wspieranie pacjentów w chorobie, wyjaśnienie celowości monitorowania glikemii oraz udzielania wsparcia psychologicznego, a także zmniejszenie poczucia bezradności i odizolowania. Pacjentom stawiane są małe cele, które na kolejnych spotkaniach są sprawdzane osiągnięcia i postępy. Poziom edukacji jest dostosowywany do potrzeb chorego. Dzięki pozyskanej wiedzy, pacjent jest bardziej świadomy choroby, może dokonywać wyborów, wpływać na zachowania prozdrowotne i zapobiegać występowaniu powikłań

Problem Cukrzycy jest poruszany w wielu publikacjach naukowych oraz raportach. Godnym uwagi jest raport „ Edukacja w Cukrzycy. Brakujące ogniwo do osiągnięcia sukcesu“, który ukazuje edukację diabetologiczną w sposób kompleksowy, przedstawia jej zasady w świetle wytycznych światowych i krajowych. Przedstawia także aktualną sytuację w Polsce, potwierdza znaczenie edukacji dla poprawy efektów leczenia osób z cukrzycą, jednakże nie jest ona w pełni wykorzystywana, bowiem brakuje profesjonalnych zespołów edukacyjnych, dostęp do specjalistycznej opieki jest ograniczony ze względu na limity świadczeń zakontraktowanych

z NFZ . Niedostateczna opieka i spóźnione interwencje terapeutyczne przekładają się na częste hospitalizacje , rozwój powikłań cukrzycy i zgony. Następnie Drożdż i in. z Akademii Medycznej w Poznaniu przeprowadzili w 2000 roku badania na temat wpływu edukacji diabetologicznej na jakość życia chorego. Oceniono 40 osobowa grupę dorosłych pacjentów z cukrzycą typu 2. wykazano, że osoby które wzięły udział w szkoleniu, miały zwiększone poczucie odpowiedzialności za własne zdrowie, chorzy niepoddani edukacji, uważali , że wiedza uświadamia im jedynie uciążliwość choroby. Tytoń i in. ze Szpitala Bródnowskiego w Warszawie przeprowadzili w 2001 roku badanie obejmujące 630 chorych poddanych edukacji terapeutycznej w zakresie zasad postępowania w cukrzycy oraz 642 pacjentów, którzy nigdy wcześniej nie uczestniczyli w edukacji. W grupie pacjentów przeszkolonych zaobserwowano zredukowany czas trwania hospitalizacji w ciągu roku, mniejszą liczbę epizodów śpiączki metabolicznej i ostrych objawów stopy cukrzycowej, wzrosła przy tym ponad dwukrotnie liczba kontaktów z lekarzem w poradni. Wykazano, w ten sposób, że edukacja terapeutyczna przyczynia się do przeniesienia ciężaru opieki ze szpitala do poradni ambulatoryjnych, co wiąże się z redukcją całkowitych kosztów leczenia.

Zgodnie z najnowszymi danymi w Polsce pracuje około 1224 pielęgniarek z ukończonym kursem „Edukator w cukrzycy” (dane CKPPiP, stan na dzień 11.06.2015) oraz 284 specjalistów w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego (dane CKPPiP, stan na dzień 31.12.2014). Dostęp do specjalistów i edukatorów diabetologicznych jest ograniczony i bardzo zróżnicowany terytorialnie. Jedna pielęgniarka miesięcznie opiekuje się ponad 100 pacjentami, z czego połowa to pacjenci z cukrzycą. W sytuacji dużego obciążenia podstawowymi obowiązkami zaledwie 9 proc. pielęgniarek realizuje edukację diabetologiczną w ramach godzin pracy. Pozostałe pielęgniarki (91 proc.) na edukację pacjentów poświęcają swój wolny czas, co stanowczo utrudnia prowadzenie i ogranicza skuteczność. Nadmierne obciążenie pielęgniarek obowiązkami negatywnie wpływa na formę prowadzonych przez nie szkoleń dla pacjentów. Najczęściej są realizowane w postaci spontanicznych, indywidualnych sesji edukacyjnych trwających której niż godzinę. Ponad połowa szkoleń to 15-minutowa rozmowa.

Akademia Diabetyka jest kierowana do pacjentów chorujących na Cukrzycę typu 2 należących do Poradni Lekarza Rodzinnego Olmedica Olecko. Akademia Diabetyka jest wdrażana od 2015 roku, w roku 2018 zostały wszystkie działania usystematyzowane i innowacja osiągnęła ostateczny kształt. Co nie wyklucza wprowadzenia nowych rozwiązań.

Akademia Diabetyka współpracuje z Firmą Ascensia Diabetes Care, która dostarcza glukometry oraz współfinansuje spotkania pacjentów ze specjalistami.

Akademia Diabetyka cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem, ze strony pacjentów. Chenie korzystają ze spotkań. Zwiększyła się świadomość pacjentów, potrafią analizować wyniki glikemii, modyfikować dawki insuliny, przez co czują się bezpieczni. Systematyczne spotkania przyczyniają się do integracji pacjentów, wymiany doświadczeń także pozytywnie wpływają na jakość życia pacjentów z cukrzycą.

Dane kontaktowe do Lidera Zespołu:

numer telefonu: 513 034 727

adres mailowy: allusia86@wp.pl